

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség:
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám.

X. évfolyam.

Csongrád, 1912. augusztus 18.

33. szám.

Satnyul a magyar nép.

A most kezdődött sorozás megdöbbentő eredménye — mint azt napról-napra olvashatjuk — az, hogy eddig még nem tapasztalt mértékben gyenge a sorozó bizottságok elé került emberanyag, amiből az látszik, hogy a magyar nép satnyul.

Mi ennek az okozója? A kivándorlás, a nyomorúság, az alkoholizmus, a tuberkulózis és a nemi betegségek. A kivándorlás ugyan jelenleg csökkenőben van, de ez csak ideiglenes tünet, mert Amerikában most rosszak a munkás viszonyok. De ha a kivándorlás csak egyedül grasszálna, az még nem lenne olyan nagy baj, mert a kivándorlás egymagában nem akadályozná meg egészséges gyermekek születését és ép emberek felszaporulását.

A világhírű Forel tanár ezekről a bajokról beszélt Magyarországon s tüzes szózatokat intézett a magyar társadalomhoz, hogy tegyen valamit a társadalom s az emberek betegségei ellen. Tudjuk, hogy pusztában elhaló hang a Forel tanár vészkiáltása, mert a magyar államnak erre nincs pénze, csupán a hadsereg; társadalmunk pedig szervezetlen, világnézetünk meg elmaradott. Mégis mulasztás lenne elsiklani a téma fölött, amelynek oly végzetes a magja s oly közélről érdekel mindenkit.

A magyar állam főjöveldelmi forrása az italfogyasztási adó. Nálunk a mindenható állam egész erejét az alkoholos italokból eredő minél intenzívebb jöveldelmezésre fordítja. Hiszen csak meg kell figyelni. Ha valamelyik megyében határozatot hoznak a koresmák vasárnapi be-

zárása tekintetében, a kormány siet a határozatot megsemmisíteni. Így aztán természetes dolog, hogy nevetségessé válik az a törekvés, hogy az iskolákban képekkel illusztrálják a józan embert és annak virágzó gazdaságát, meg az iszákos embert és annak rongyos viskóját. A legnagyobb haszon a legközönségesebb pálinkából van, amely természetesen a legjobban is fogy, lévén az a legolcsóbb s a legizgatóbb. Állami háztartásunk akként van berendezve, hogy csődbe menne Magyarország, ha az italmérést megnehezítenék s — ahogy az antialkoholisták kívánják — a pálinkát a patikaszer nivójára emelnék. Nálunk, sajnos, még ma is nemzeti virtus számba megy az ivás s így nemcsak a legalsó néposztályban pusztít az alkohol, hanem a középosztályban, de a legfelsőbb rétegekben is. Itt azonban a pusztító hatás nem olyan szembeszökő, mert a módos ember jól táplálkozik s ezzel annyira-amennyire elensúlyozza az alkohol romboló hatását. De gyilkol a három krajcáros pálinka ott, ahol kukorica kenyérré isszák.

Az ujoncok elkorcsosodásának másik oka a nyomorúság s piszok, amelyben a szegény ember gyermekei felnőnek. Ez ellen már többet is sikeresebben tehetne az állam és a társadalom, ha felfogná a veszedelem nagyságát és komolyan venné hivatását. Néhány száz óvoda, néhány millió az államkasszából a szegény emberek gyermekeit megmenthetné az elkorcsodástól. De az államnak ágyúkra kell a pénz, a társadalom pedig divatnak tekintti a jótékonyt. Tervszerűen gyakorolt humanizmusról nálunk nem lehet szó.

A hazug álszenteskedés ellenszabálya az, hogy a nemi betegségeket s az ezekkel összefüggő mizériákat nem illik a nyilvánosság előtt pertraktálni. Ezen a téren ezért uralkodik szörnyű tudatlanság s ez a tudatlanság főoka a titokban lefolyó borzalmas pusztítási processzusnak.

Megérjük-e, hogy a magyar népnek ezek a gonosztermészetű sebei begyógyulnak? Adja Isten, hogy megérjük.

— **A mult vasárnapi gyűlés.** Hegyi Antal főbíró mult vasárnap, a 8 órai mise után, gyűlést tartott a község háza tanácstermében. A gyűlésen először a rendezett tanács ügyét ismertette s elmondta, hogy a 48-as körben egy főlebbezést hordoztak a rendezett tanács ellen aláírás végett. Ám — szerinte — ennek érvénye nem lesz, mert ahhoz, hogy a rendezett tanács létesülését megakadályozzák, az kellene, hogy az aláírók nagyobb számmal legyenek, mint azok, akik a rendezett tanács létesítését kérték. Beszédében azután a fajnókiakra tért át, melyek beszerzését — mint mondotta — az állam követeli. A pótdó emelkedésének tehát az az oka, hogy a bikák beszerzésére és az istálló építésére nagyobb összeget kell fordítani. A bikák után a letesítendő vasút s ezzel kapcsolatban a vashíd ügyét ismertette Hegyi Antal. Elmondotta, hogy a lapok azt írták, hogy az előirányzott egy millió százezer koronából nem lehet a hidat felépíteni. Pedig hogy lehet, erre példa a szolnoki vashíd, mely ennél olcsóbbra került. Különben is a vashíd nem kerül a községnek semmi pénzébe, mert a vámszedés utján befolyó jöveldeléből lesz a törlesztés fizetve, amely vámszedési jog megadásának ügye most van a miniszteriumnál folyamatban. Majd ezután a hajóhid átalakítását és a keramit út építését

A ravasz utitárs.

— Személyvonat Bécsig! — kiáltotta be a portás a nyugati pályaudvar étermébe. Janik bácsi, aki most hörpintette be az utolsó korytot a sörös pohárból, hamar fizetett és kiszaladt a perronra a vonathoz. Nagyon sokan utaztak s ennél fogva Janik bácsi csak olyan szakaszt kapott, amelyikben már négy utas ült. Még pedig tekintettel a késő esti időre (fél tized mutatott az óra), mind a négyen elnyújtózkodva, alvásra készen. Képzelték, hogy ilyen körülmények között a négy utas milyen szemmel nézett a belépő ötödikre. Janik bácsi azonban nem sokat törődött a többiek kényelmével, hanem szigorú képpel állt meg az egyik pelyhező állu fiatal legényke előtt, ki nem akart helyet engedni a pocakos öregnek.

— Szabad egy kis helyet kérnem, öcsém uram? — szólította meg az ujonnan érkezett utas az ifjú gavallért, aki kénytelen-kelletlen föltápázkodott s bosszus arccal húzódott be a sarokba.

A gép füttyentett s a másik percben a vonat lassú dübörgéssel robogott ki a pályaudvarról.

A szakaszban csend volt, mert az utasok, akik, Janik bácsi kivételével, mind Bécsbe igyekeztek, valamennyien álmosak voltak.

Maga Janik bácsi is, aki Vácra volt menendő, már egy-két perccel a vonat indulása után érezni kezdte, hogy minden áron le akar ragadni a szeme.

Vonaton amúgy is könnyű elálmosodni! hát még ha este féltízre jár az idő s negyedórával azelőtt jól besűrűzött valaki, amint azt Janik bácsi is megselekedte.

— Hajh de pompás dolog is volna most Vácig egy jót szundikálni! — mondotta Janik bácsi.

— Bizony jó volna, — tóditotta meg a fiatal utitárs, — csak hogy nem Vácig, hanem Bécsig.

— Hát öcsém uram Bécsbe utazik? — fordult a szomszédjához a pocakos öreg és nagyot ásított.

— Oda bizony, — bólintott rá a fiatal gavallér.

— Én csak Vácig megyek, — mondta ásitva a kövér utitárs, — csak hogy félek, hogy elalszom és akkor tudja Isten, fölébred-e vajjon én is Bécsig?

A fiatal utitárs hallván tehát a pocakos bácsi sóhajtozását, gondolt merészet és nagyot és ravasz pislogással aképen szólott:

— Tudja mit, tisztelt uraság? Akar nyugodtan aludni Vácig?

— Hogyne akarnék, hogyne akarnék! — válaszolta lelkesedő hangon a kérdező.

— No hát akkor tessék csak egész nyugodtan aludni, én majd Vácra fölkeltem.

— Igazán fölkelt? — tekintett rá sugárzó örömmel Janik bácsi.

— Föl én! — erősgette sunyi bizonykodással a másik. Tessék csak bátran aludni! Tessék csak rám bízni a dolgot!

— Lássá, öcsém uram, ez már okos beszéd, — mondta a pocakos. Így legalább a kecske is jóllakik, meg a káposzta is megmarad. Én is nyugodtan alhatok Vácig, maga pedig öcsém, Vácra fogva úgy végignyújtózkodhat ezen az ülésen, mintha a legpompásabb nyoszolyán feküdnék. De figyelmeztetem, — toidta a szavához, — hogy ha elfelejt föléb-reszteni, akkor szent, hogy elalszom legalább is Marcheggig s maga az egész uton itt gubbaszthat mellettem a kuckóban. Hát most már csak biztosan föléb-reszt, mi?

— Föl — föl, — suttozta a másik, mivel ő maga is nagyon álmos volt, szintén ásított.

Janik bácsi erre boldogan hátravetette kövér fejét s a következő percben már úgy hortyogott, mintha két nap óta nem aludt volna.

— A szomszédja ádázt tekintetet vetett rája. — No megállj, vén pocakos, — gondolta magában, — te sem fogsz Vácig itt ülni a nyakamon!

A vonat megállt s aztán megint tovább robogott. Most hagyta el Palota-Ujpestet.

Janik bácsi meg a többi három utas gondatlanul hortyogott a szakaszban s egyedül a fiatal legényke volt ébren. Ő is pislogott, de hát nem tehetett mást, várnia kellett a következő állomásig. Ott aztán elfogyott a türelme, és amint a vonat megállt, egyszerre csak harsányan kiáltotta bele Janik bácsinak a fülébe, hogy:

— Vác! Vác! Tessék kiszállni hamar! Vác!

sorolta el. A vasgerendákra — mondotta — azért volt szükség, mert a hidat fagerendákkal már nem győzték. Végül még a kórházakkal és az utcák kövezésével foglalkozott, mely után a gyűlés szétoszlott.

A fekete gyémántok.

Jókai gyönyörű regényében, mely ezt a címet viseli, bizony nincs a fekete gyémántoknak olyan nagy ára, mint amelyet ma kell fizetni érte a népnek. A fekete gyémánt maholnap sokkal jobban fog hiányozni az emberiségnek, mint tejtestvére a fehér, csillogó drága kő, mert enélkül csak el lehet az ember, de téli fagyban és a gyárak munkája nélkül bizony milliónyi ember van kitéve a nyomornak és pusztulásnak.

Forró nyárban előre veti sötét árnyékát a télre ígérkező széninség. Az árakat — mint ezt most olvastuk — már is emelik. Széngazdag országunkban immár odafajultak a viszonyok, hogy az ország fővárosa, s példáján bizonyára nagyon sokan fognak buzdulni, s messze Angliából rendelnek több száz métermázsas szenet. Messze tengeren túlra kell mennünk a szénért, holott még alig néhány esztendő előtt mi szállítottunk a külföldre.

Ennek a szomorú jelenségnek mélyreható okai vannak. Az első az, hogy a poroszszén, amely évtizedeken keresztül százezernyi métermázsas került Magyarországra, most már nem importáltatik ide olyan nagy mértékben, mert a felemelt vasúti fuvardíj ezt lehetetlenné tette.

Második ok a képzett kőszénbányászok hiánya. Öt-hat év előtt fölös számban voltak kőszénbányászaink, de azóta csaknem minden bányában voltak bérmozgalmak. Ezeket a bérmozgalmakat a bányatársaságok a hatóság segítségével erőszakkal elnyomták, ami által azonban nem azt érték el, hogy a felizgatott munkásság megnyugodott, hanem azt, hogy ezek az elégedetlen elemek külföldre mentek. A németországi és amerikai bányák tele vannak képzett magyar kőszénbányászokkal. Régi igazság az, hogy rendőrséggel és csendőrséggel, szolgabíró energiával

— Mi — mi? riadt föl első álmából amaz. — Mi — mi az, kérem?

— Vác! Vác! Vác! — rázta meg most már a karját az álmos férfiúnak emez. Tessék sietni...

Janik bácsi nem várta be a mondóka végét. Kapta a kalapját, botját és vad sietséggel rohant végig a kocsis folyosóján s épp az indulás pillanatában szerencsésen leugrott a vonatról, amely tüszkölvé, fujva, szikrázva dübörgött tova az elhagyott kis állomásról, amelyben a leszállott utas sehogysem tudott ráismerni Vác állomására. Hiába dörzsölte a szemét, biz az nem akart Vác lenni.

— Hol vagyunk, kérem? — fordult a vasúti emberhez. — Vác ez?

Az nagy lelki nyugalommal felelt: — Dehogy kérem. Vác még két állomás innen. Ez csak Dunakesz.

Janik bácsinak iziben elpárolgott a fejéből az álomosság és dühösen kapott a fejéhez:

— Óh, hogy a beste lelke! Két állomással előbb leszállított a vonatról, csakhogy hamarabb elallasson!

Aminthogy igaz is. A fiatal utas most már leráznán magáról az alkalmatlan szomszédot, sunyi pillantással nyújtózott végig az ülésen a tovaszáguldó vonaton.

— No — nevetett magában — ez a bácsi sem kéri meg többé este az utitársát, hogy keltse föl Vácna!

szociális politikát csinálni nem lehet, legjobban beigazolja ezt az a körülmény, hogy harminc százalékkal kevesebb szenet produkálnak a magyar bányák annál a mennyiségnél, amennyit kiaknázni normális munkaerővel lehet. Igaza csak akkor lenne a magyar hatóságoknak, ha a munkás embert, elsősorban a képzettet a külföldön nem kapkodnák. A helyzet azonban az, hogy az egész művelt világon hiány van képzett munkásokban és a magyar bányász akkor talál a külföldön jobb keresetet, amikor akar.

Harmadik és legfontosabb oka a széninségnek a magyar bányatörvény ósdiságában és hiányosságában rejlik. 1854-ben bocsjátott ki az osztrák összkormány egy rendeletet, s ez képezi ma is a magyar bányatörvényt, míg Ausztriában már évtizedek óta új bányatörvény van. Ez az 1854-iki pátens a szenet szabad ásványnak minősíti. Ez azonban még nem volna baj. A baj az, hogy ez a pátens lehetővé teszi azt, hogy a kőszénterületet a vállalkozók maguknak mindörökre lekössék, anélkül, hogy kötelezve lennének arra, hogy a lekötött területen bányákat is nyissanak. Így történt aztán, hogy a fennálló kőszénbánya részvénytársaságok okupáltak maguknak minden kőszénterületet, új bányákat azonban, nehogy saját maguknak konkurenciát csináljanak, nem nyitottak. S így a szénkincs kiaknázatlanul hever a föld mélyében. Sürgős tehát, hogy új bányatörvényünk legyen.

Negyedik és legfőbb baj pedig a szénkartell. Amíg ezt le nem törlik, a szén olcsóbb soha nem lesz, s a szegény ember fagyoskodhat télen, amennyit csak el nem győz.

HIREK.

— **A király születésnapja.** Ma vasárnap lesz királyunk 82-ik születésnapja, mely alkalommal plebániái templomunkban szent mise tartatik az uralkodóért.

— **Zenés mise.** A nagyboldogasszony napján tartott 8 órás zenés mise meglepően jól sikerült s nagyban hozzájárult az áhitat emeléséhez. Voltak ugyan, akiknek nem tetszett, ezek azonban azok soraiból kerültek ki, akik összevisszaságban mondták énekükkel a kántort is télenességre szokták szorítani s így az ő véleményük nem számít. Mint értesülünk, Szent István-napján a 8 órás mise ismét zenés mise fog lenni.

— **Halálozás.** Pojeni Draskovics Lászlóné született Markó Terézia, hosszas szenvedés után, folyó hó 12-én hunyt el életének 71-ik és házasságának 39-ik évében. Temetése 14-én délután 3 órakor történt. Nyugodjon békében!

— **Bélyegnyalás.** Még 1898-ban történt, hogy a helybeli nyomdák a községi nyomtatványok készítésére zárt ajánlatot adtak be az előjárósághoz. A héten ezekkel a zárt ajánlatokkal az történt, hogy a községi levéltárnok sorba vitte a nyomdákba, hogy bélyegezzék fel azokat, mert különben megletezik őket. A nyomdatulajdonosok csodálkoztak azon, hogy nem volt bélyeg ajánlatukon s jobban megnézve az ajánlatot, látták, hogy a rajta volt egy koronás bélyeg valamit gazember lenyalta, mert a helye igen feltűnően meglátszott. Nem akarva azonban maguknak a lelet megfőlebbezése és az utána való járkálással több munkát csinálni, mint az egy korona ér, felragasztották a levéltárnok által kívánt bélyegeket. Ugyanígyen eset történt pár év előtt Dreer István cukrásszal is, akinek évek előtt beadott kérvényét szintén bélyegtelennek találta a finác, bár Dreer azt állítja, hogy a kérvényt felbélyegezte s a lenyalt bélyeg helye meg is látszik a kérvényen. Mindenesetre hallatlanul botrányos dolog az, hogy egy szabályszerűen felbélyegezett kérvényről hi-

vatalos kezelés közben nyalják le a bélyeget s ezzel megkárosítsák vagy az államot vagy a felet. Az előjáróság mindenesetre jól tenné, ha a bélyegnyaló kipuhatólása végett vizsgálatot indítana.

— **Megtagadott záróra meghosszabbítás.** Az ipartestületi korcsmáros a nagyboldogasszonyi búcsú alkalmára záróra meghosszabbítást kért. A főszolgabírói hivatal azonban, mivel nevezett korcsmában legutóbb több ízben történt véres verekedés, a kérelem teljesítését megtagadta.

— **A lányos mama és a sörös pohár.** Boldogasszony estjén bál volt a Dévai-féle vendéglőben. A multság nagyon jól sikerült, mert a vendégek csak reggel négy órakor oszlottak szét. Mikor azonban a szétoszlás történt, az egyik lányos mamával egy kis szerencsétlenség történt, amennyiben mikor az ajtón kijött, a kendője alól egy sörös pohár esett a földre, mely épp a vendéglős lábai elé gurult. A mama természetesen csodálkozott, hogy ő nem értheti, miképp juthatott a sörös pohár az ő kendője alá. Ha a mama nem is, a vendéglős azonban értette. Mivel a bál anyagilag jól sikerült és ilyen pohár eltűnések amúgy is szoktak lenni bál alkalmával, a vendéglős ezért nem csinált a dologból káuzust, hanem megelégedett azzal, hogy a mama nem tudta azt, mint került a pohár hozzá. Úgy éljen a feje.

— **Állatbiztosító szövetkezet alakulása.** Ma vasárnap délelőtt a vásártéren szarvasmarha díjazás lesz, melynek befejezése után a csongrádi állatbiztosító szövetkezet fogja alakulni közgyűlést megtartani. Legyen ott minden gazda, mert ennek megvalósítása nagyon fontos dolog.

— **Szülők figyelmébe** ajánljuk Róser tan- és nevelőintézetét Budapesten (alapított 1853-ban). E kitűnő hírnévnek örvendő intézet magában foglal 3 osztályú felső kereskedelmi iskolát, mely teljesen egyenrangú az állami, községi és testületi felső kereskedelmi iskolákkal, és 4 osztályú polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók az iskolákkal kapcsolatos nevelő internátusba felvétetnek. Értesítést küld Róser János igazgató Budapest, VI., Aradi-utca 10.

— **Jó napokat csinált magának.** Mult vasárnap egy B. L. nevű nagyréti gazdálkodó jónapokat akart magának csinálni. Evégből magához vett 240 koronát s bejövén a városba, el kezdett mulatni. Mikor az egyik helyen megunt a mulatást, ment a másik helyre. Két napi mulatás után pedig egy éjjeli üzletbe tért be pihenni, ahol, mivel zajongani kezdett, törött paprikával öntötték le. A paprika okozta fájdalomtól mulatós magyarunk őrzöngeni kezdett s az utcára menvén, kiabálta, hogy pénzt elvették. A kiabálásra rendőr is került, aki magyarunkkal elindult pénzt keresni, azonban eredménytelenül, mert vasárnapról keddig vagy tizenegy helyen megfordult. Most aztán sirathatja a pénzt és kuporgathat megint egy jó ideig, míg ennyi pénzt össze bir spórolni.

— **Lohr Mária** (Kronfus), a főváros első és legrégebb csipkétisztító-, vegytisztító és kelme-festő gyárintézeté, Budapest, VIII., Baross-utca 85., a szakmájába vágó összes megrendeléseket gyorsan és jutányosan teljesíti.

— **Lopás.** Faragó Antal gátérszéli tanyáján folyó hó 16-ára virradó éjjel tolvajok jártak, akik elloptak egy kilenc éves sötét pej kancát, melynek hátsó jobb lába kesely, bal nyakán pedig p+ b jegy van. Elloptak továbbá egy parasztkocsit, egy pár lószerszámot, egy pokrócot, egy eleség ládát, melyben kenyér, szalonna és 20 korona pénz volt. Az illető tolvaj valószínűleg azért rakodott meg így, mert úgy gondolta, hogy Faragó Antal úgy sem fogja az elvitt tárgyak hiányát megérezni. A nyomozás folyik.

— **Szegeden** bármely tanintézetet látogató két-három leányt (esetleg fűt) úri ellátásban részesítik. Van polgári leány, felsőbb leány, tanítónő képezde, három éves női kereskedelmi iskola érettségi joggal, egyéves női kereskedelmi tanfolyam, női ipariskola. Miután a létszám hamar megtelik, bizonyítvány beküldése esetén bármely intézetnél előjegyeztek. Timárné, Szeged Oroszlán-utca 14.

— **Letartóztatott asszony.** A tegnapi napon Berceli Erzsébet 55 éves szentesi asszonyt a rendőrség letartóztatta, mert az utcán kéregetett s a kisgyermekektől a náluk lévő tárgyakat elszedte.

NESTLÉ
az egészséges **gyermeklisztje**

és a beteg gyermek, a gyomorhajosok régóta bevált tápláléka.
Még a hányástól, hasmenéstől, béluorvól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismerő füzetet ingyen küld. **NESTLÉ**
Wien, Biberstrasse 11.

— **Tüzek.** Folyó hó 10-én éjjel P. Kovács Rókus majsai dűlőben lévő tanyáján 475 kereszt búza megégett. A bejelentett kár 2600 korona. Biztosítva volt. — Ugyancsak folyó hó 10-én Máté Imre kettős halmi dűlőben lévő tanyája gyűladt ki ismeretlen okból és égett le. Szintén biztosítva volt s így a kár megtérül. — Itt említjük meg, hogy a Justin János tüzesetéből kifolyólag, mely mult hó 17-én volt, a kir. ügyészség büntügyi eljárást tett folyamatba.

— **Kérdezze meg házi orvosát,** hogy nem-e akkor cselekszik legokosabban, ha már szappant vásárol, hogy csak a Kolozsvári Heinrich-féle Szent László fertőtlenítő pipere szappant veszi. Még minden ragályos betegségtől.

— **Eltoloncolt csavargó.** Folyó hó 11-én a rendőrség egy csavargót tartóztatott le, akiről távirati tudakozódás után megállapította, hogy Lehócki Lajos mezőberényi illetőségű. Többen felismerni vélték benne azok egyikét, akik a nagyrényben a multkor a suhák közül támadták meg az arra járó asszonyokat és gyermekeket. Eltoloncolták.

Helyreigazításul.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Becses lapja mult vasárnap számában „Csendélet” címmel egy hír jelent meg, ami ipartestületünkre nézve nemcsak sérelmes, de lealázó is. Engedje meg tek. Szerkesztő úr, hogy erre vonatkozó felvilágosításunkat és véleményünket már az „altera pars” elvénel fogva is ugyancsak becses lapjában lefektethessük.

Nagyon tudjuk becsülni a sajtó működését, ha az közérdeket szolgál és való tényeket állít a közönség elé. Azonban bocsásson meg t. Szerkesztő úr, ezuttal testületünkre vonatkozó hírét téves információk útján szerezhetette.

Tényleg megtörtént a szóban forgó verekedés, azonban az javunkra legyen mondva, nem ipartestületi tagok, tehát iparosok, hanem egy pár egyébként is kötekedéséről ismert iparos segéd s egy kereskedő idézte elő.

Mint az ipartestület vezetői, mi is a leghatározottabban elítéljük és rosszaljuk valaki magánügyeinek nyilvános helyen való elintézését; de engedelmet kérünk, nem tudjuk, kiben mi lakik s mit forral magában. Ugy azt nem is volt módunkban megakadályozni, mert az egész eset minden szóváltás megelőzése nélkül, előre megfontolt szándékkal, ravasz macska módjára történt. Így pedig valaki megtámadhatja ellenfelét nemcsak egy vendéglőben, de még a templomban, vagy bármely helyen is.

Ama kijelentésére nézve pedig, mintha az ipartestületben az ilyen esetek napirenden volnának, kijelentjük, hogy nem fedi a valóságot. Különbben is bármikor legyen szerencsénk, a t. Szerkesztő úr személyesen meggyőződhet, hogy ott a legszebb patriarkális szórakozás uralkodik, s hogy az ipartestület egyébként is fontos kulturális missziót is teljesít, mutatja az, hogy a kebeléhez tartozó iparos olvasókör hasznos könyveit többen veszik igénybe, mint a községben levő összes olvasókörökét.

Még azon kijelentésére tek. Szerkesztő úr, mintha hasonló esetek csak ipartestületi vendéglőkben fordulnának elő, legyen szabad megjegyeznünk, hogy tudunk eseteket, ahol úri emberek pofozkodása, s boros és sörös poharak egymás fejéhez veréséről volt szó, nem pedig egy — mégis kevesebb intelligenciával rendelkező — iparos, vagy iparos segéd önfeledtségéről.

Ugy sejtjük, hogy a téves információt valószínűleg olyan jóakarónktól szerezhetette a tek.

Szerkesztő úr, akinek evidens érdeke volna vendéglőnk bezáratása, tehát valamelyik irigyüinktől.

Egyébként ipartestületünk további jó hírnevének megőrzése céljából s hasonló esetek elkerülése végett illetékes helyen mi is a garázdálkodók legpéldásabb megbüntetését követeljük.

Kiváló tisztelettel

A csongrádi ált. ipartestület
elnöksége.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősöknek, akik feledhetetlen nóm elhunytá alkalmából annak temetésén megjelentek s ezáltal fájdalmamat enyhítették, ezúton mondok hálás köszönetet.
Csongrád, 1912. augusztus hó 17.

Draskovics László.

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődőnek Helyben. Kiskorú laptársunk szerkesztőségének ama kijelentésére vonatkozólag, hogy Sólya Gyula főjegyző lapunk belső munkatársa volna, sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy a t. szerkesztőség tévesen van értesülve. A főjegyző, tudunkkal, felkérésre, épp úgy, mint nekünk, más lapoknak is küldött be közleményeket, de azért belső dolgozó társának egyik lap sem tarthatja. Ami pedig azt illeti, hogy miként történhetik az, hogy dacára a Bozó és Justin és a község között a nyomtatványok szállítására nézve fennálló szerződési viszonyoknak, mégis más helybeli nyomdák is eszközölnek szállításokat, szintén sajnálattal kell megjegyeznünk, hogy ez a nagyfokú szabálytalanság és szerződésszegés tényleg megtörténik, mert hogy többet ne mondjunk, Weisz Márk nyomdatulajdonos 1912. július 13-án 6137. sz. alatt benyújtott számlája szerint 106 K 10 fillér értékű irodaszert és nyomtatványt szállított a községnek, dacára annak, hogy a t. nyomdatulajdonos úr kétségtelen tudomással birt az árlejts azon eredményéről mely szerint a nyomtatványoknak nem ő, hanem Bozó és Justin a szállítója. Végül arra vonatkozólag, hogy mennyi jogalappal bír a községi főjegyzőnek az 1913. évi költségvetés alkalmából tett ama kijelentése, hogy amióta Bozó és Justin a nyomdai szállítója a községnek, a nyomtatványokra fordított kiadás legalább 50%-kal kevesebb, útnak az 1910., 1911. és 1912. évi pénztári számadási főkönyvek adataira, amelyekből minden obszcur ember megállapíthatja, hogy a fenti kijelentés még Weisz Márk által sem tagadható tényeken alapszik.

H. I. Helyben. Ön téved. Boldogasszony napján a templomajtkban nem a zenés misére kéregettek, hanem két szentesi hölgyt és leánnyal valami szanatóriumra. A plebánosnak semmi köze az egész dologhoz. A kéregetés különben az utcán is folyt, ahol sokan még jobban megbotránkoztak a tolokodáson, mint ön a templomajtkban való kéregetésen.

Kiváncsinak. A mult számunkban említett S. I. nevű úri ember nem Schwarc Izidor volt.

L. M. Helyben. Ön azt kérde tőlünk, hogy szabad-e egy rendőrt a felettesének pofonverni, mint ezt Kóddorral tették? Már hogy volna szabad?

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Szülők figyelmébe!

Néhány diákot veszek ellátásba oly szülőktől, akik igazán becsületes, nagyon gondos jó helyre óhajtanak adni gyermeküket. Magamnak is hetedik realista fiam van s nálam tanításban, nagyon tiszta, jó kosztal egyedekötött anyai nevelésben részsziúlnének. Szentirmai Béláné Budapest, VIII. Baross-utca 119. sz. I. em. 8.

Eladó ház A Zöldkert-utcában 3 szobából álló ház, mintegy 300 nyszől kiterjedésű kerttel, vízvezetékekkel eladó. Tudakozódni lehet Kovács Elemér jegyzőnél.

Kiadó lakás. A gróf Andrássy-utca 16. sz. alatt egy két szobás lakás, a hozzátartozó mellék-helyiségekkel haláleset miatt július 24-től kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Varga Lajossal.

Alkalmi vétel. Más vállalat miatt két hold szőlő, szép gyümölcsösrel, az öreg szőlőkben, a tisztaoldalon 2500 forintért 10 évi törlesztésre eladó. A vételhez most csupán 500 ft szükséges. Eladó továbbá egy modern sarokház olcsóért. Bővebbet Kossuth utca 42. szám alatt a fűszerüzletben és Márkus János vendéglősnél lehet megtudni, ahol szintén több bolthelyiség és két szobás lakások nagyon olcsón kiadatnak. A tulajdonos Jóna Dániel Budapest, Szigetvár-út 33. sz., levelekre válaszol.

Kiadó üzlethelyiségek.

Dr. Buk Hermannak piactéri házában három utcai üzlethelyiség és egy jégverem azonnal kiadó.

Kiadó lakás. Pozsár József házában (Uri-utca 16. sz.) a felső lakás október elsejére kiadó.

Uj ház, szép szőlős kerttel, eladó. Bővebbet gróf Andrássy-utca (volt Szarvas-utca) 40. szám alatt lehet megtudni.

Szép, nagy, fiatal, fehér és piros leándekek és nagyon szép kaktuszok, elutazás miatt olcsón eladók. Iskola-utca 17. szám alatt.

Eladó földbirtok.

Csongrádon a „mentett rét”-ben fekvő, dr. Ecsery Lajos szentesi lakos ügyvéd és neje tulajdonát képező 52 hold elsőrendű szántóföld, mely legnagyobb részben herével van bevetve s a herének kis holdja 150 korona évi bérért bére van adva, apróbb parcellákban azonnal eladó. Értekezni lehet a megbízott

Dr. Rásonyi Papp Pál és
Dr. Rásonyi Papp Miklós
ügyvédek irodájában Csongrádon.

Községi hirdetmény.

A folyó évben megtartandó fősorozás határideje véglegesen megállapítván, közhírré tételük, miszerint:

A hadkötelesek megvizsgálása Csongrád község közházánál, a tanásteremben, a következő sorrendben fog eszközölni:

Szeptember hó 20-án a csanyteleki és tömörkényi illetőségű I., II., III. korosztálybeli összes hadkötelesek s a csongrádi illetőségű I. korosztályú hadkötelesek a 125 sorszámgig.

Szeptember hó 21-én a csongrádi illetőségű hadkötelesek az I. korosztály 126. sorszámtól, a II. korosztály 220 sorszámgig.

Szeptember hó 22-én, vasárnap, szünet.

Szeptember hó 23-án a csongrádi illetőségű hadkötelesek a II. korosztály 211. sorszámtól végig s az egész III. korosztály, továbbá az idegen illetőségű hadkötelesek s a kik a hadseregbe önként óhajtanak belépni.

PINTÉR MÁRTON

épület és bútorasztalos
Csongrád Kereszt-ú. 28. (Saját ház.)

Motorerővel járó famegmunkáló gépekkel berendezett műhelyében bármiféle asztalos munkát a legjutányosabb árban pontosan elkészít. Raktáron tart nagy választékban száraz anyagból elkészített bútorokat a legjutányosabb árak mellett.

Ne lóm... Ez a valódi
Jacobi antinicotin
szivarka-bűvelő!

Nagybani eladás:
Jacobi Adolf és Sándor
Wien VIII.

Eladó földbirtok.

A Sarki Molnár Sándor és Lajos szentesi lakosok tulajdonát képező, a szentesi „Bökény”-ben (a nagyrét mellett) fekvő 150 hold, továbbá a kistókei és nagytókei szőlőben (jámorhalmi vastíti megállónál) fekvő 26 hold első osztályú föld akár egy tagban, akár parcellánként eladó. Értekezni lehet

Dr. Rásonyi Papp Pál és
Dr. Rásonyi Papp Miklós
ügyvédek irodájában Csongrádon.

Haszonbérbe kiadó bökény.

A szentesi határban levő bökény dűlőben, a nagyréti szivattyú mellett, 26 hold föld tanyával és szőlővel, 20 hold pedig kisebb-nagyobb részletekben is kiadó, melynek nagyrésze hereföld. Értekezni lehet a helyszínen Félégyházi Török Kálmán tulajdonossal.

Görög dinnye, leszállított árban! Cukorédes, vérbetű, kilója 8 filléért kapható Cseh Pál vaskereskedőnél.

Eladó ház. Özv. Farkas Károlyné Bocskay-féle 26. szám alatti háza Szelevényen, mely áll 3 szoba, konyha, kamra, pince, nagy szőlős és gyümölcsös kertből, eladó. Értekezni lehet Szentesen özv. Farkas Károlynénál, Vásárhelyi utca 19. szám, vagy pedig özv. Németh Joachimménál, Vasut utca 39. szám alatt Csongrádon.

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, hogy a legújabb divai szerint olcsón készítek

férfi ruhákat.

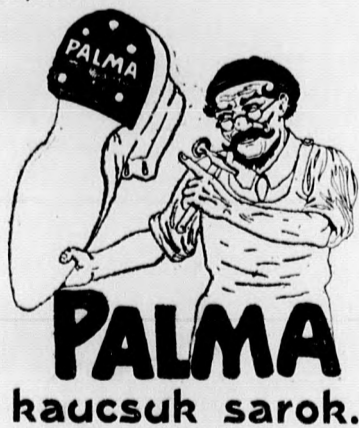
Továbbá állandóan tartok raktáron saját műhelyemben készült divatos gyermekruhákat s elvállalok bármilyen nemű gyermekruhák elkészítését, jutányos áráért, a legújabb divat szerint. A tisztelt közönség kegyes pártfogását kérve vagyok tisztelettel

Mészáros Károly
férfi szabó.

Műhelyem: Jókai Mór-utca 13. sz. Csongrád.

A mesterdálnok...

Cipöm szép és tőhéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert, ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Népbiztosítási szövetkezetünk részére

keresünk

az ország minden helysége részére képviselőket. Szakismeret nem szükséges, mint mellékfoglalkozás is űzhető. Könnyű és becsületos mellékhereset!

Ajánlatok az

Eszéki Kölcsönös Segélyező Egyesület Igazgatóságához Eszék, intézendők.

oooooooooooooooo

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült eszerépkályhát ...

MAZURA VILMOS

eszerépkályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szak... mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

oooooooooooooooo

ŐSZI TRÁGYÁZÁS!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Thomassalah a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha
= **ilyen** =
zsákban

van és eredeti ólomzár van
= **rajta!** =

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjellezéssel van ellátva!

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője Budapest, VI., Andrassy-ut 49. Külö.ösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Eladó bor.

Mintegy 12 hektó jó minőségű piros siller bor, kisebb mennyiségben is, eladó. Cim: Nagypál Rókus Fohász utca 7. szám.

Eladó

= egy öt járatú =
malom

50 HP. szivógázmotorral, szép bensőséggel, jó termő vidéken. Levelek „G. M. 740 v.” jelige alatt Blochner hirdetőjébe Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. intézendők.

Az „Alföldi Gazdasági Egyesület”

Széchenyi főnevelő és tanintézet

Budapest legegészségesebb és legszebb helyén, a Dunaparton, felvesz elemi-, közép- és felsőiskolai rendes és magántanulókat.

Az intézetnek 16 elsőrendű tanára van, kik egyéni oktatásban és nevelésben részesítik a növendékeket. — Legmodernebb berendezés.

Magántanulóknak és bejáró növendékeknek külön tanfolyamok. Német, francia, angol társalgás. — Zene. — Torna. — Sport.

Jelentkezhetni az:

„Alföldi Gazdasági Egyesületnél” Budapest,
VII. István-ut 31. — Telefon: 165—33.

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szt. László fertőtlenítő PIPERE-SZAPPAN

hincseket ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú kozmetikai cikk.

Kapható mindenütt. Ára 70 fill.

Értesítés.

Értesítem az igentisztelt közönséget, hogy nagys. Szarka Mihály járásbíró úr házában levő **bútor üzletemet** kibővítettem.

Raktáron tartok: vas- és rézbútorokat, keményfából készült háló-, ebédlő- és szalon-garnitúrákat. Puha és keményfából saját készítményű bútorok olcsó és izléses kivitelben, továbbá képek és tükrök dús választékban kaphatók. Elfogadok megrendeléseket a legdivatosabb minták szerint. Műhelyem Szentgyörgy-utca 13. szám alatt, saját házámban van. Készítményeim a vidék bármely hasonló üzletének készítményeivel ár és minőség tekintetében versenyképes.

Szíves pártfogást kérek

kiváló tisztelettel

Berechy Sándor

bútorkereskedő,
épület- és bútorasztalos.

Egy OKOS fej

minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja á 12 f.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló.

Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. OETKER-féle Vanilincukor á 12 f.

a legnemesebb fűszere minden tészta, kakao és tea, eszokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótol 2—3 cső vaniliát. Ha félesomag **Dr. Oetker vanilincukrot** 1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 csésze teára öntünk, úgy egy kitűnő aromájú, teljes italt kapunk.

Dr. Oetker sütőpor és vanilincukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen!